

deraf, og det her Foreslaaede vilde efter mit Begreb ende med, at al Bessatning uden Undtagelse maatte blive en Formue- og Leilighedsstat. I den Henseende tvivler jeg paa, at det ærede Medlem kan følge med saa langt, som jeg kan gaa paa den Bet. Det er en let Sag i en Bessatning at gjøre Forandringer paa et enkelt Punkt, men derfor bliver Skatten hverken mere billig eller mere retfærdig, og jeg skulde dog formene, at ingen Maalestof for den Mængde af Kjørser, der bliver at udrede, er mere sikker end Hartkornet. Jeg veed imidlertid godt af Erfaring, hvor længe det har været, inden Autoriteterne, de kommunale Styrelser have villet vedkjende sig, hvad der egentlig er Meningen af Tribefordringsanordningen. Der staar vel, at Hartkornet er det, der skal forrette Kjørserne, men der staar ikke just, hvorledes Fordelingen skal ske, og det gik derfor i mange Aar saaledes, at den lille Gaard blev ved at kjøre lige saa meget som den store Gaard; det gik saa længe, indtil man i den Grad blev overlæstet, at der blev klaget. Da kom der efter den slesvigke Krig et Circulaire fra Ministeriet, som udtrykkelig sagde, at der skulde gjøres 1 Kjørse af hver Lønde kjørepligtigt Hartkorn. Indtil den Tid var det ikke rigtig gaaet op for Folk, hvad Kjørsepligten var. Hvem der som jeg har udredet Kjørser i den første slesvigke Krig, har ret faaet at vide, hvad det vil sige at være med til at gjøre Kjørser efter sine Heste og ikke efter sit Hartkorn. Jeg vil nu ikke i mindste Maade beskjylde Nogen for at forsvare sine egne Interesser, det være langt fra mig; men det maa dog være mig tilladt at gjøre opmærksom paa, hvad Følgen af saadanne Forandringer vil blive. Følgen vil blive den, at Kjørsebyrden vil gaae fra de større Eiendomme over paa de smaa; det er klart; det er saa rigtigt, som at 2 og 2 er 4. De smaa Eiendomsbesiddere have ifølge deres Stilling, deres hele Bedrift, Familieforhold og den Tilhøielighed, de have til Opdrætning, forholdsvis flere Heste end de større Eiendomsbesiddere, og altsaa vil Følgen heraf blive den, at Byrden bliver forlagt fra de større til de mindre Besiddere, saaledes at vi altsaa komme tilbage til den gamle Tilstand, til det, der sandt Sted

for nogle faa Aar siden. Der er imidlertid ogsaa Andre, som paa denne Maade vilde komme med, og som i meget høi Grad vilde blive medtagne derved. Dette gjælder alle dem, som slet intet Hartkorn have, der slet ikke eie Jord, men som leve af at holde Heste, have deres Erhverv deraf. Jeg behøver ikke at gjøre opmærksom paa, i hvilken Grad disse Folk vilde blive medtagne, naar deres Befordringer skulde udkommanderes i offentlige Die-med. For mange af den Slags Folk vilde ingensomhelst Erstatning være tilstrækkelig. Jeg for mit Vedkommende maa altsaa, saa stærkt jeg kan, tilraade, at vi paa ingen mulig Maade i dette Punkt forlade det Bestaaende, men blive ved det som gjældende Regel; og lad nu være, at denne ogsaa for Mange kan synes uhensigtsmæssig, saa er det dog Noget, som der navnlig her i dette Thing holdes stærkt paa, at vi aldrig skulle forlade det Tilvante, uden at vi faae noget meget Bedre at sætte i Stedet for, men i dette Tilfælde tror jeg, at det er tydeligt og klart, at vi ikke uden en stor Forurettelse kunne forlade Hartkornet som det, der har Kjørsepligten, og lægge den andetsteds hen og det paa Steder, hvor den endnu hidtil slet ikke har hvilet.

Indenrigsministeren: Så, naar det ærede Thing vil beholde denne Fordelings- eller Udskrivningsmaade med Hensyn til Kjørser, som finder Sted efter de ældre Kjørse-lister, saa bliver det dog nødvendigt, selv uden Hensyn til, om Udvalget til 3die Behandling vil opfylde det Duffe, som den ærede 2den Landssthingsmand for 9de Kreds (Estrup) udtalte, nemlig at optage Reglerne i selve Lovforslaget, i alt Fald at tilføie nogle Modifikationer; thi det er aabenbart, at det ærede Medlem har Ret i, at man ikke ret vel kan tilføie Folk til at gjøre Kjørser, hvormed det har Hastværk, naar de ikke eie nogen anden Befordring end Stude. Jeg maa forøvrigt for mit Vedkommende sig, at, naar jeg ser bort fra de egentlige Krigskjørser, da finder jeg det simplest og naturligt at tage Hestene, hvor de ere, og det er det, der har været min Tanke ved Lovforslagets § 27. Jeg maa tilstaa, at det forekommer mig, at der egentlig